

Sygn. akt I CSK 3914/22

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

w sprawie z wniosku Dyrektora Zakładu Karnego w G.
z udziałem A. S. i Prokuratora Okręgowego w S.
o uznanie uczestnika postępowania za osobę stwarzającą zagrożenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 lipca 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania A. S.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 20 stycznia 2022 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. przyznaje adwokatowi M. K. od Skarbu Państwa - Sądowi Apelacyjnemu w (...) kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych powiększoną o podatek od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 20 stycznia 2022 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację uczestnika od postanowienia Sądu Okręgowego w S. z 8 października 2021 r., którym uznano uczestnika za osobę stwarzającą zagrożenie w rozumieniu ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (dalej: „ustawa”) oraz orzeczono o umieszczeniu uczestnika w Krajowym Ośrodku Zapobiegania Zachowaniom Dys socjalnym (dalej: „Ośrodek”).

Uczestnik wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako oczywiście uzasadnionej wobec niewłaściwego zastosowania art. 14 ust. 3 oraz art. 1 pkt 3 w zw. z art. 11 pkt 2 ustawy. W ocenie uczestnika Sąd Apelacyjny nie dostrzegł, że dla umieszczenia uczestnika w Ośrodku, oprócz przesłanki bardzo wysokiego prawdopodobieństwa popełnienia czynu zabronionego, konieczne było również wystąpienie przesłanki niezbędności takiego umieszczenia.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną prokurator wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, wyrażającym się w szczególności w konieczności zapewnienia jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., tj. oczywistym uzasadnieniu skargi. Przesłanka ta byłaby spełniona, gdyby zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym bez konieczności prowadzenia bardziej szczegółowej analizy. Uznanie oczywistej wadliwości orzeczenia wymaga wykazania jego sprzeczności z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania (zob. postanowienia SN: z 20 marca 2019 r., I CSK 475/18; z 11 kwietnia 2018 r., IV CSK 506/17; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 529/17; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 728/17; z 15 maja 2018 r., II CSK 2/18; z 10 maja 2018 r., I CSK 798/17; z 23 maja 2018 r., I CSK 36/18; z 29 maja

2018 r., I CSK 42/18; z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 534/17; z 12 marca 2018 r., III CSK 291/17; z 22 kwietnia 2016 r., V CSK 650/15).

W niniejszej sprawie brak podstaw do stwierdzenia, że powyższa przesłanka została spełniona. W art. 14 ust. 2 i 3 ustawy przewidziano, że stwierdzenie wysokiego lub bardzo wysokiego prawdopodobieństwa popełnienia czynu zabronionego z uwagi na charakter lub nasilenie stwierdzonych zaburzeń psychicznych, skutkuje orzeczeniem o zastosowaniu wobec osoby stwarzającej zagrożenie odpowiednio nadzoru prewencyjnego albo o umieszczeniu w Ośrodku. Zgodnie z art. 14 ust. 3 ustawy sąd orzeka o umieszczeniu w Ośrodku osoby stwarzającej zagrożenie, jeżeli charakter stwierdzonych zaburzeń psychicznych lub ich nasilenie wskazują, że jest to niezbędne ze względu na bardzo wysokie prawdopodobieństwo popełnienia czynu zabronionego z użyciem przemocy lub groźbą jej użycia przeciwko życiu, zdrowiu lub wolności seksualnej, zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 10 lat. Oznacza to, że orzeczenie o umieszczeniu osoby stwarzającej zagrożenie w Ośrodku jest rezultatem dokonania oceny, iż występuje bardzo wysokie prawdopodobieństwo popełnienia czynu zabronionego, o którym mowa powyżej. Niezbędność orzeczenia o umieszczeniu w Ośrodku nie jest w związku z tym niezależną przesłanką rozstrzygnięcia, a jedynie bezpośrednim skutkiem stwierdzenia określonych zaburzeń oraz bardzo wysokiego prawdopodobieństwa popełnienia czynu zabronionego.

Dodatkowo należy wskazać, że skarżący nie podniósł żadnych zarzutów, które mogłyby prowadzić do zakwestionowania oceny o bardzo wysokim prawdopodobieństwie popełnienia przez niego czynu zabronionego. Z pewnością za takie nie można uznać zarzutu naruszenia art. 1 pkt 3 ustawy dotyczącego zakresu jej zastosowania oraz art. 11 pkt 2 ustawy normującego obowiązek powołania przez sąd w sprawie biegłych określonych specjalności.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym przyznano na podstawie § 2 pkt 1 oraz § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 14 ust. 1 pkt 3 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.